

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

וַיִּקְרָא (א' זעירא וטעם טפוזא) אֶל מֹשֶׁה (ויקרא א,א)

רבי שלמה אפרים מלונטשיץ, כלי יקר, מבאר שהא' הזעירה רומזת שכאן מתחילים התינוקות ללמוד תורה:

ובילקוט¹ מסיק למה מתחילין התינוקות ללמוד מן פרשת קרבנות, מה הקרבנות טהורים אף התינוקות כן, וזה מבואר על דרך שמסיק בילקוט פרשת פנחס² (כח,ג רמז תשעו) 'כבשים בני שנה שמכבסים עונות האדם ועושין אותו כתינוק בן שנה'. בעבור זה האל"ף קטנה רמז שהקטנים יתחילו כאן ולימוד זה הוא בראש כאל"ף ראש לאותיות.

רבי יוסף צבי סלנט מבאר³ שקבלת התורה והשראת השכינה היו בזכות תינוקות של בית רבן, ולכן כאן במשכן בתחילת הדיבור מבין שני הכרובים להגיד לישראל התורה והמצוה, רמז זה באלף זעירא. ואלף הוא מלשון ואלפך חכמה (איוב לג) היינו שבזכות וכח הלימוד של הזעירים, שהם תינוקות של בית רבן, זכו ישראל שהשכינה תרד משמי שמים העליונים לשכון בתוך בני ישראל ובזכותם זכו ישראל שילמדם הקב"ה את התורה. ועל כוונה זו נכתב בתחילת הספר שהיא הקריאה הראשונה וראשית הדיבור מאהל מועד אלף זעירא, לרמז על הלימוד של התינוקות שבזכותם היתה הקריאה מאהל מועד מבין שני הכרובים והכרובים הם כרביא, כתינוק. ע"כ.

ונרמז בטעמים: במסכת סוכה (ה עב) נאמר: "אמר רב אחא בר יעקב גמירי אין פני כרובים פחותין מטפח".

נמצא שהמלה וַיִּקְרָא (א' זעירא וטעם טפחא), רומזת בא' זעירא ובטעם טפחא, לתינוקות-הכרובים שפניהם אינם פחותים מטפח.

שלום המאירי

¹ ילקוט שמעוני במדבר - פרק כח - רמז תשעו: אמר רבי דוסא מפני מה מתחילין לתינוקות בתורת כהנים יתחילו להם מבראשית, אלא אמר הקב"ה מה הקרבנות טהורים אף התינוקות טהורים יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים.
² נמצא בפסיקתא רבתי - פרשה טז: כבשים בית שמאי אומרים שהן כובשים עונותיהם של ישראל כד"א ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו וגו' (מיכה ז' י"ט) וב"ה אומרים כל דבר שהיא [נכבש] סופו לצוף אלא כבשים בני שנה שהם מכבסים עונותיהם של ישראל כד"א אם יהיו חטאיכם כשנים וגו' (ישעיה א', י"ח) וכן עזאי אומר כבשים בני שנה שהם מכבסים עונותיהם של ישראל ועושים [אותם] כתינוק בן שנה. (בדומה נמצא בפסיקתא דרב כהנא ו, ד).

³ באר יוסף ב', רבי יוסף צבי סלנט, מהדורה חדשה תשסט, ויקרא עמ' ד: אמרו במדרש איכה (פרשה א') אמר רבי יהודה בא וראה כמה חביבין תינוקות לפני הקב"ה, גלתה סנהדרין ולא גלתה שכינה עמהם, גלו משמרות ולא גלתה שכינה עמהם, וכיון שגלו תינוקות גלתה שכינה עמהם. הדא הוא דכתיב 'עולליה הלכו שבי לפני צר', מיד 'ויצא מבת ציון כל הדרה' (זה הקב"ה שנאמר הוד והדר לבשת), מכאן שהשראת השכינה היתה תלויה ועומדת בעיקר בשביל תינוקות של בית רבן שהיו לומדים תורה ובזכות הבל פיהם שאין בו חטא היתה השכינה שורה בישראל ועל כוונה זו יובן מה שאמר הקב"ה (שמות כב,כה) 'ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים אשר על ארון העדות את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל'. ואמרו בגמרא (סוכה ה עב) 'מאי כרוב אמר רבי אבהו כרביא (=כתינוק) שכן בבבל קורין לינוקא רביא', היינו לרמז שבזכות התינוקות צמצם הקב"ה שם את שכינתו ללמד לעמו ישראל תורה ומצוות ומצינו דגם בשעת מתן תורה לישראל גם אז היו התינוקות העיקר והיסוד שרק על סמך הערבות שלהם נתן הקב"ה התורה לישראל שכן אמרו במדרש תהלים (מזמור ח') על הפסוק 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז' שבשעה שביקש הקב"ה ליתן תורה לישראל אמר להם תנו לי ערבים שתקיימו את התורה וכו' ונתן את התורה על סמך ערבות תינוקות של בית רבן.

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

ויקרא אֶל-בוֹשֶׁה (א' זעירא טרוזא אתנזותא) (ויקרא א,א)

רבי יהודה כהן מבאר⁴ שנרמזה כאן חשיבות המלמד את הקטנים תורה: ויקרא אל משה, אל"ף זעירא, שתלמד הקטנים מלשון ואאלפך חכמה, ובזה יקרא לו השי"ת להושיבו אצלו וידבר עמו כאשר ידבר איש אל רעהו וז"ש 'וידבר ה' אל מאהל מועד לאמר'....

אפשר לומר דרך רמז שלכך תיבת **ויקרא בטעם טרחא**, ותיבות **אֶל-בוֹשֶׁה אתנח**, לומר לך שאע"פ שיש בה **טרחא גדולה ללמד את הקטנים**, עם כל זה כשאח"כ יזכה שיהיו לומדים בתורה בניו או תלמידיו, אז יהיה בהם נצוץ ממרע"ה כידוע. וז"א (=זזה אומר) 'אל משה', ר"ל כשיזכה למעלה זו אז יהיה לו **אתנח**, נחת רוח ושלוה הן בעוה"ז הן בעוה"ב וגם שיזכה להיות יושב בישיבה של מעלה.

רבי חיים אלטר פאנעט מבאר⁵: **ויקרא אֶל-בוֹשֶׁה** (טרחא (=טפחא) אתנחתא), מרמז למה שאמרו במדרש⁶ כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה עשה משכן, ונדררז ועשאו, והיה עומד לעצמו בחוץ והיה מתיירא לבא אל אהל מועד. אמר הקדוש ברוך הוא אינו דרך. משה שנצטער במשכן יאה עומד בחוץ, ואני עומד בפנים. אלא הריני קורא אותו שיכנס. מיד ויקרא אל משה. ועוד שם: לפי שהיתה נפשו של משה עגומה עליו ואמר הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך שדבורך חביב עלי יותר מן הכל, שמכולן לא קרא הדיבור אלא אל משה מיד ויקרא אל משה.

זזה נרמז **בטרחא**, לשון **צער ועגמת נפש**, והקדוש ברוך הוא הניח דעתו במה שקראו וזהו **אתנחתא**.

רבי יעקב גוזמן מבאר⁷: **ויקרא אֶל-בוֹשֶׁה** (טפחא אתנחתא) מרומז בזה מארז"ל (יומא כח וכמובא בפרש"י) הקול הולך ומגיע לאזניו של משה וכל ישראל לא שומעין. וזהו טפחא מלשון **מדוד כטפח**, ואתנחתא-נח במקום שעומד משה ולא הלך הלאה. או אפשר טפחא מלשון **דפיקה** כלומר הקול דפק והגיע רק לאזניו של משה ולא לזולתו.

ויקרא אֶל-בוֹשֶׁה (אתנזותא) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֵהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר (סוף פסוק) (ויקרא א,א)

רש"י מבאר כאן: "ומה היו הפסקות משמשות ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין, ק"ו להדיוט הלומד מן ההדיוט".

ונרמז בטעמים: הטעמים **אֶל-בוֹשֶׁה** (אתנזותא)... **לֵאמֹר** (סוף פסוק) **אתנחתא וסוף פסוק** מלמדים על הפסקות בין דבור לדבור, כדברי רש"י.

שלום המאירי

⁴ יהודה יעלה ב', ויקרא, רבי יהודה כהן, ירושלים תרפו, א עב-ב עא.

⁵ תפוחי חיים על טעמי המקרא, רבי חיים אלטר פאנעט מקרלסבורג ואב"ד רמת אביב, ירושלים תשנט.

⁶ תנחומא ויקרא א, ילקוט שמעוני רמז תכז.

⁷ מראה יעקב, רבי יעקב גוזמן, תל אביב תשטו, עמ' סח.